

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

sportbeleid 2020-2030

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-002183	☒ B & W	26-11-2019
Datum	19-11-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
08 Meedoen		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. De Geest		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	26-11-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanager	20-11-2019	☐ adj.secr.	--
portefeuillehouder	20-11-2019	☒ gem.secr.	20-11-2019
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2019-11-29

Bijlagen

- concept sportkader 'Samen sporten maakt sterk 2020-2030' d.d. 18 november 2019

B & W d.d.: 26-11-2019

Besloten wordt:

- 1 Het concept sportkader 'Samen sporten maakt sterk 2020-2030' d.d. 18 november 2019 voor reactie vrij te geven, aan de sportverenigingen en het Sportbedrijf Deventer te sturen;
- 2 het concept sportkader 'Samen sporten maakt sterk 2020-2030' d.d. 18 november 2019 voor advies aan de Adviesraad Sociaal Domein Deventer te sturen;
- 3 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Ja
Begrotingswijziging	Nee
Financiële gevolgen opvangen	
nieuw beleid opnemen in VJN	

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb
Bekendmaking conform Awb

Nee
Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?
Adviesraad/ Adviesraden
Adviesraad Sociaal Domein Deventer

Ja

Toelichting

Inleiding

De samenleving verandert in rap tempo. Sportverenigingen zien een dalend ledenaantal door onder meer vergrijzing en een toenemend aantal mensen dat kiest voor individueel sporten boven sporten in verenigingsverband.

De aanleiding voor het vernieuwen van het sportbeleid is de eindigheid van het huidige beleid (2019) en landelijke ontwikkelingen in de terugloop van het aantal leden in het verenigingsleven. Daarnaast is de accommodatievisie verouderd.

Beoogd resultaat

Een vastgesteld concept sportkader die voor reacties en advies wordt verspreid.

Kader

Verbindend Kader Sociaal domein 2019-2022

Argumenten voor en tegen

nvt

Extern draagvlak (partners)

In mei zijn 6 bijeenkomsten geweest in de wijken waar sportverenigingen en Sportbedrijf Deventer voor uitgenodigd waren. De nota is tot stand gekomen met twee sportverenigingen die hebben meegeschreven. Twee sportverenigingen en de projectgroep Sportvoorzieningen Bathmen hebben in de eerste ring meegelezen. Daarnaast hebben 13 verenigingen en Sportbedrijf Deventer als klankbord gediend tijdens het proces. In oktober is een laatste bijeenkomst geweest waar de insteek van het sportkader met alle verenigingen is gedeeld.

Financiële consequenties

In hoofdstuk 2 van de notitie, zie bijlage, wordt genoemd dat vanaf vaststelling van het beleid alle verenigingen gelijk worden behandeld, zowel in facilitaire zin als financieel. De afgelopen jaren zijn een aantal typen sport financieel ondersteund als het gaat om accommodaties zoals voetbal en korfbal. Investerings voor een hybride rugbyveld staan ook reeds op de gemeentelijke begroting. De gemeente investeert op dit moment al op verlichting voor alle type sporten. Als we net als bij de verlichting ook het investeren in velden/banen voor alle sporten ondersteunen, zullen meer sporten een beroep op de gemeente gaan doen. Het kan dus gaan om sporten zoals velden voor de hockey, cricket, honk/softbal, jeu de boules en tennis. We zien dat deze sporten op dit moment gebruik maken van de gemeentelijke 1/3 regeling (de gemeente neemt maximaal 1/3 van de investeringen voor zijn rekening tot een totaal bedrag van €60.000. Als er meerdere aanvragen zijn dan wordt dit evenredig verdeeld). In 2019 draagt de gemeente dus ook bij aan deze investeringen.

Door een duidelijk afwegingskader te maken en te prioriteren welke accommodatie investering de gemeente elk jaar op in gaat zetten, kan spreiding van de gemeentelijke gelden worden gerealiseerd. Deze afweging wordt het college na de inspraak en ten behoeve van de VJN voorgelegd.

Daarnaast worden op dit moment gesprekken gevoerd over de herontwikkeling Marke Zuid (sporthal Keizerslanden), de sporthal in Schalkhaar (eigendom Stichting) en de sportaccommodaties in Bathmen (gemeentelijk eigendom). De vervanging van sporthal Keizerslanden maakt onderdeel uit van de geïntegreerde ontwikkeling Marke Zuid (EHL) / sporthal Keizerslanden. Voor de locaties in Schalkhaar en Bathmen zijn de komende jaren flinke investeringen voor het groot onderhoud nodig. De gebruikers van deze accommodaties

hebben aangegeven een voorkeur te hebben voor nieuwbouw (mogelijk op een andere locatie) en onderzoeken op dit moment de mogelijkheden daarvoor. Gemeentelijk investeringen zijn nu niet begroot en zullen per situatie aan het sportbeleid getoetst worden en aan het college en raad worden voorgelegd.

Aanpak/uitvoering

De verenigingen en ASDD hebben tot 6 januari 2020 de tijd om te reageren op het concept. De reacties en het advies worden verwerkt in het definitieve concept dat 8 januari 2020 weer aan u wordt aangeboden. Dit concept bevat ook de uitwerking in accommodatie scenario's met een voorkeursscenario. Dit concept wordt in februari met de gemeenteraad besproken. Op basis van de reacties wordt een definitieve versie opgemaakt met maar 1 accommodatiescenario. Deze wordt naar verwachting in maart aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling.

Samen sporten maakt sterk **Vereniging voor beweging** **2020-2030**

Sportverenigingen aan het woord:

Sportverenigingen zijn bijzondere gemeenschappen. Ieder mens is er welkom en kan er meedoen. Een sportvereniging verenigt mensen rond een gezamenlijke passie van bewegen. De ruggengraat van een sportvereniging is haar sociale structuur. Het zijn de leden die een sportvereniging vorm en inhoud geven.

Sportverenigingen hebben in toenemende mate te maken met maatschappelijke trends die ervoor zorgen dat haar klassieke organisatiestructuur en sociale ruggengraat onder druk staan.

Individualisme, consumentisme en maatschappelijke participatiedruk zorgen ervoor dat steeds minder leden hier vorm aan kunnen geven. Juist daarom is het versterken van deze verenigingsstructuren essentieel. Een goede oplossingsrichting voor een deel van de verenigingen ligt in professionalisering. Hiermee kunnen verenigingen een kwalitatief hoogstaand aanbod garanderen, waarmee zowel de verenigingsdoelen als ook de nieuwe maatschappelijke ambities blijvend vorm gegeven kunnen worden.

Met onze bijdrage aan deze sportkader leveren wij als sportverenigingen hierin een eerste aanzet. Vanuit de ambitie om samen te werken aan een gezonde samenleving.

En

Wethouder De Geest aan het woord:

Voor u ligt het nieuwe sportbeleid van de gemeente Deventer. Hierin staat op welke manier de gemeente Deventer inwoners stimuleert om te sporten. Dat doen we door te zorgen voor vitale verenigingen en goede voorzieningen. Maar ook door ervoor te zorgen dat accommodaties toegankelijk zijn voor iedereen, zodat ook mensen met een handicap in staat zijn om te sporten. Sportverenigingen zijn belangrijk in Deventer. En de rol van de sportverenigingen gaat veel verder dan wat er op het veld gebeurt. Het zijn sociale netwerken, en daarmee zijn de verenigingen het bindmiddel van onze samenleving. In Deventer zie je hier elk jaar prachtige voorbeelden van. Bij supermarkten sparen mensen muntjes voor hun favoriete club. Er zijn benefietwedstrijden voor het goede doel en clubs verkopen oliebollen, speculaas of paaseieren als extra zakcentje voor de club. Bewegen is een goede manier om te werken aan je gezondheid. Om mijn conditie op peil te houden en mijn hoofd leeg te maken, loop ik graag hard. De gemeenteraad van Deventer heeft ook een eigen voetbalteam waar ik al jaren in meespeel. Het is een bijzonder team, waarin het niet meer gaat om politieke standpunten, maar om je snelheid in de zaal en je behendigheid met de bal. Ook daar zorgt het voetbal voor veel plezier en onderlinge binding. We spelen ook wel eens een toernooi tegen andere gemeenteraden. De uitslag? Daar gaat het gelukkig niet om.

Ik breng tot slot de Stichting Leergeld graag nog even onder uw aandacht. Dankzij het werk van deze stichting kunnen heel veel kinderen van gezinnen die het niet breed hebben toch volop genieten van sport- of muzieklessen. Op www.leergelddeventer.nl leest u er meer over. Stichting Rechtop biedt soortgelijke regelingen voor volwassenen: www.rechtop.nu.

d.d. 18 november 2019

tot stand gekomen met actieve inzet van:

Atletiekvereniging AV Daventria 1906

Voetbalvereniging SV Helios Deventer

Korfbalvereniging KV Devinco

Deventer voetbalvereniging Go Ahead

Sportvoorzieningen Bathmen

Sportbedrijf Deventer

en gemeente Deventer

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
- Samen sporten werkt	
- Verenigingen betrokken	
Hoofdstuk 1 Verleden en heden	
- Evaluatie afgelopen jaren	3
- Trends.....	3
- (landelijke) Toekomstvisie	4
Hoofdstuk 2 De drie Deventer pijlers	
1. Verenigingsleven.....	6
2. Open club/sportplus	7
3. Sportkapitaal	7
Hoofdstuk 3 Resultaat.....	14
- Resultaat	
- Doelen na 10 jaar	
Hoofdstuk 4 Rollen.....	15
Hoofdstuk 5 Financiën	18
Bijlage	20

Inleiding

De samenleving verandert in rap tempo. Sportverenigingen in het land zien een dalend ledenaantal door onder meer vergrijzing en een toenemend aantal mensen dat kiest voor individueel sporten boven sporten in verenigingsverband.

Dat sport- en beweegbeleid cruciaal is voor de gezondheid, beschreven we reeds in de Gezondheidsnota 2019-2022. Sport verbindt, biedt nieuwe ervaringen, contact met andere mensen. We willen sportverenigingen, voor iedereen toegankelijk. Voor jong en oud, voor dik en dun, met of zonder beperking.

Verenigingen in het land zien het aantal leden en dus hun inkomsten teruglopen, terwijl de behoefte aan sporten in verenigingsverband blijft. In Deventer is het aantal vooralsnog stabiel. Deventer heeft veel sportverenigingen (160), die we blijven koesteren.

De aanleiding voor het vernieuwen van het sportbeleid is de eindigheid van het huidige beleid en landelijke ontwikkelingen in de terugloop van het aantal leden in het verenigingsleven. Daarnaast is het accommodatievisie verouderd. De gemeente voelt daarom de urgentie om haar sportbeleid inclusief het accommodatiebeleid, omdat deze nauw samenhangt met kijk op sport, te herijken. Het college zegt daarover in het Bestuursakkoord 2018-2022 het volgende:

“Sport is leuk en gezond! We willen zoveel mogelijk Deventenaren aan het sporten en bewegen krijgen. Verenigingen zijn de spil van het sportieve leven in onze gemeente. Zij kunnen begeleiding bieden richting meer professionele sport. Daarnaast kunnen zij ook maatschappelijke functies vervullen, waarmee ze meer ingebed zijn in de samenleving en hun sportcomplexen meer worden gebruikt. Sportclubs bieden meer dan alleen sport, ze zorgen ook voor verbinding. Het Sportbedrijf Deventer ondersteunt sportverenigingen, bijvoorbeeld als het gaat om het voeren van een goed jeugd- en vrijwilligersbeleid en het creëren van samenwerking tussen verenigingen onderling en met scholen. Sporten hoeft niet altijd gericht te zijn op maximaal presteren. Plezier in sporten is een doel op zich en verenigingen maken dit mogelijk.”

Het Verbindend Kader Sociaal Domein 2019-2022 is het visiedocument boven dit beleidskader. Sport draagt bij aan het realiseren van deze doelen, zoals een actieve rol in de maatschappij. Dit beleidskader beschrijft het gemeentelijk sportbeleid voor de komende 10 jaar. Het sportbeleid bevat ook de visie op sportaccommodaties. Omdat accommodaties een lang afschrijvingstermijn hebben is er voor gekozen om het beleid niet voor 4 jaar, zoals gebruikelijk, maar voor langer op te stellen. Dit beleid is niet statisch maar dynamisch, wordt gemonitord en bijgesteld. Dat doen we met alle belanghebbenden zoals sportverenigingen. Elke 4 jaar bekijken we of doelen bijgesteld moeten worden.

Samen sporten werkt

Dit beleidskader gaat over georganiseerd sporten. Het is wetenschappelijk bewezen dat mensen in verenigingsverband langer bewegen/sporten dan mensen die ongebonden sporten. We zijn enthousiast over allerlei initiatieven en vormen van sport, maar leggen in dit sportbeleid het accent op het georganiseerd sporten. Het belang van bewegen, beschreven we al in het Gezondheidsbeleid 2019-2022 ‘Promotie van gezondheid’ en de Omgevingsvisie, zoals de inrichting van de openbare ruimte voor bewegen en sporten.

In de Gezondheidsnota 2019-2022 en het landelijke Preventieakkoord (2018) is gezonde leefstijl een belangrijk thema. We willen dat mensen de eigen regie pakken op een gezonde leefstijl: bewegen, niet roken, matig met alcohol en verstandig eten. Ook in de regionale agenda Publieke gezondheid 2019-2023: ‘Bewegen vanuit eigen regie’ (GGD en 11 gemeenten in IJsselland) ligt hier de nadruk op.

Verenigingen betrokken

In aanloop naar het nieuwe sportbeleid, zijn in mei 2019 bijeenkomsten geweest in 6 wijken/dorpen. Alle 160 sportverenigingen zijn uitgenodigd. Daarvan hebben 43 verenigingen input geleverd. Hun grootste wens is een duidelijke visie op georganiseerd sporten en goede accommodaties. Naast sportverenigingen hebben onder andere Stichting Deventer Sportploeg en het Sportbedrijf Deventer input geleverd. In september 2019 hebben sportverenigingen input opgehaald bij onder andere onderwijs en bedrijfsleven. In november 2019 zijn alle verenigingen over het concept Sportbeleid benaderend, met de vraag te reageren. De reacties zijn in dit beleidskader verwerkt.

Hoofdstuk 1 Verleden en heden

Evaluatie van afgelopen jaren

Met sportverenigingen en het Sportbedrijf Deventer is teruggekeken naar het sportbeleid van de afgelopen 4 jaar. Daarbij zijn wensen en behoeften in beeld gebracht.

Sportverenigingen willen graag één kennisbank waar zij informatie kunnen vinden over bijvoorbeeld de btw-regeling of de samenwerking met vluchtelingen, andere sportverenigingen en maatschappelijke organisaties. Naar verwachting wordt die kennisbank, één sportloket, in 2020 gerealiseerd.

Verenigingen willen graag meer inkomsten halen uit hun kantine en de lokale regels daartoe te verruimen. Wettelijk is het echter niet mogelijk om een kantine commercieel te verhuren. Als gemeente vinden we dit ook niet wenselijk, maar wat is er dan wel mogelijk?

Ook zouden verenigingen nog graag zien dat alleen vitale verenigingen financieel worden ondersteund vanuit de gemeente. Hoe die financiering er moet uit te zien en onder welke voorwaarden is niet nader beschreven.

Tot slot blijft de behoefte aan een sportparkmanager per sportpark, op terreinen als afval, verdienmodel en duurzaamheid. De afgelopen jaren is vooruitgang geboekt door wijziging van de bestemmingen van sportlocaties en netwerkbijeenkomsten tussen sportverenigingen, sportbedrijf en gemeente.

Kijkend naar trends en behoeften ontbreekt het volgens sportverenigingen aan een heldere richting, die bijdraagt aan hun verenigingen. Ze zijn het niet oneens met de doelstellingen uit het huidige beleid.

Trends

Ruim de helft (51,3 in 2016) van de Nederlanders sport wekelijks, 70 procent maandelijks en 31 procent van de is lid van een sportvereniging. Deventer inwoners sportten in 2016 55% wekelijks. We zien dat vooral hoogopgeleiden sporten, dat steeds meer ouderen regelmatig sporten en dat het belang van sporten in de openbare ruimte groeit.

Aangepast sporten

Sportdeelname door mensen met een beperking blijft fors achter. Zowel landelijk als in Deventer gaat het om 2,7% van de bevolking. Landelijk sporten in 2012 24,9% mensen met een motorische beperking wekelijks. In IJsselland was dit 21,3 %. Sinds jaren zet de Deventer Sportploeg zich met succes in om mensen met een verstandelijke beperking te laten sporten, toch hebben verenigingen nog te maken met een gebrek aan trainers met specialisatie in dergelijke complexe doelgroepen.

Zwemvaardigheid

We willen dat sporten en bewegen betaalbaar blijft. We blijven de komende jaren bijdragen in contributiegelden voor de minima via Rechttop! en Stichting Leergeld. Denk ook aan zwemlessen, ook voor nieuwkomers in onze samenleving. Ook biedt Stichting Leergeld financiële compensatie in de zwemvaardigheid van kinderen. In Nederland is 0,8% van de bevolking lid van de zwembond. In Deventer is dit 2,7% in 2018. Hoewel dit meer is dan landelijk, zien wij dat er nog een opgave ligt omdat niet elke jongere een zwemdiploma heeft.

Financiële compensatie

Uit de Deventer Kindermonitor 2017-2018 blijkt dat veel kinderen geen lid zijn van een sportvereniging omdat de ouders het niet kunnen betalen. De gemeente biedt deze gezinnen hulp door een financiële compensatie voor sporten vanuit Stichting Leergeld. Gemiddeld is 76% van de kinderen lid van een sportvereniging maar in sommige wijken zoals in Voorstad blijft dat percentage met 68% achter. In Voorstad voldoet maar 56% aan de norm van minimaal 7 uur sporten in de week, ten opzichte van 66% gemiddeld.

Dalend leden

Sportverenigingen verwachten dat hun ledenaantal daalt, al ervaren sommige verenigingen dit nog niet. Uit landelijke cijfers voor Deventer (bron: sport op de kaart en cijfers NOC*NSF) komt een wisselend beeld. Wel zal het aantal leerlingen de komende jaren licht dalen. Verenigingen zien steeds meer fragmentatie in de sport. Mensen gaan spontaan met elkaar sporten/bewegen en ongeorganiseerd sporten is in opkomst.

Bestaansrecht vereniging

Minder leden betekent minder inkomsten. Verenigingen moeten dus creatief worden in hun inkomstenbronnen. Een nog groter probleem is het gebrek aan vrijwilligers. Verenigingen hebben moeite om voldoende vrijwillige inzet te genereren voor structurele activiteiten, trainers en commissieleden en moeten die taken soms noodgedwongen laten uitvoeren door professionals.

(landelijke) Toekomstvisie

In "Nederland Sportland" (2018) geeft de Vereniging van Sport en Gemeenten aan de hand van 3 modellen haar visie op de rol van gemeenten op het gebied van lokaal sportbeleid. Het eerste model is het sportstimuleringsmodel, waarbij sport als doel wordt ingezet.

In het sociale ontwikkelingsmodel wordt sport ook gestimuleerd met het oog op volksgezondheid, maatschappelijke verbondenheid en betrokkenheid. Dit is de tweede pijler van dit beleidskader; sport als middel.

In het economische ontwikkelingsmodel, wordt sport gestimuleerd met economische doelstellingen als verbetering van het toeristisch/recreatief imago, werkgelegenheid en vestigingsklimaat.

In Deventer zetten we de komende 10 jaar voornamelijk in op sportstimulering en het sociale ontwikkelmodel en dus vooral op breedtesport.

Wij vinden sportverenigingen cruciaal voor de toekomst. Verenigingen zijn de spin in het web bij het bereiken van doelen op meerdere beleidsterreinen. Zij vormen het fundament van sporten en worden gekoesterd en ondersteund. Zonder overigens het belang van ongeorganiseerd sporten en andere sportbehoeften uit het oog te verliezen.

Ons doel is sportverenigingen weerbaar te houden. De gemeente zou in (Top)sport kunnen investeren als er aansluiting is met de een (amateur) sportvereniging.

In dit beleidskader wordt het economisch effect van sport niet meegenomen.

Figuur 1 Integraal model lokaal sportbeleid (Vereniging Sport en Gemeenten, 2018)

In 2018 is het Sportakkoord ‘Sport verenigt Nederland’ gesloten tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Vereniging Sport en Gemeenten (VSG)/Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en NOC*NSF. Doel van het sportakkoord is om de organisatie en financiën van de sport toekomstbestendig te maken. Het kabinet vraagt daarbij bijzondere aandacht voor de diversiteit in de samenstelling van sportbonden, de ontwikkeling van open sportclubs en een laagdrempelige toegang tot sport voor kinderen. VWS, VSG en NOC*NSF hebben samen met de partijen in de deelakkoorden, de visie ontwikkeld en de inhoudelijke reikwijdte van dit akkoord bepaald.

Dit zijn de zes ambities in het sportakkoord:

- Inclusief sporten en bewegen
- Duurzame sportinfrastructuur
- Vitale aanbieders
- Positieve sportcultuur
- Van jongs af aan vaardig in bewegen
- Topsport die inspireert.

Het is aan gemeenten deze ambities uit te werken in een lokaal Sportakkoord. Dat doen we in dit beleidskader, waarin ook de 6 ambities uit het eerder vastgestelde landelijk sportakkoord zijn opgenomen.

De gemeente focust haar sportbeleid de komende 10 jaar op stimuleren van deelname aan sportverenigingen en het benutten van sport in het sociaal domein. Deventer heeft veel sportverenigingen (160) met een grote diversiteit, die blijven we koesteren. Verbinden en verenigen: omdat sport zich onttrekt aan maatschappelijke rangen en standen biedt sport common grounds.

Hoofdstuk 2 De drie Deventer pijlers

Gemeente, Sportverenigingen, Sportbedrijf Deventer en het fysieke en sociale domein zetten in op drie pijlers:

1. Het verenigingsleven: sport als doel inzetten;
2. Open club ofwel sportplus: sport als middel in het sociaal domein;
3. Sportkapitaal: de randvoorwaarde om de eerste twee pijlers te bereiken.

Pijler 1 en 2 zijn aan elkaar verbonden. We stimuleren verenigingen zich in te zetten in het sociale domein. Daarvoor is het nodig dat maatschappelijke partners open staan voor de nieuwe rol en positie die sportverenigingen innemen en daarmee als gelijkwaardige partner worden gezien.

Dat kan verenigingen een verdienmodel opleveren. Dat is belangrijk vanwege dalende aantal leden met navenant minder inkomsten. Pijler 3 moet dit faciliteren. Hiervoor zijn sportvoorzieningen nodig die voor iedereen bereikbaar en toegankelijk zijn.

Ad 1. Het verenigingsleven

Wij willen verenigingen behouden en dus maximaal faciliteren. Maar wat vragen wij van verenigingen daar voor terug? Wij faciliteren vitale verenigingen. Dit zijn verenigingen die: een duidelijke visie en missie hebben; financieel gezond, ook op lange termijn; voldoende leden aan zich bindt; meer vraag- dan aanbodgericht zijn door ook niet alleen op een klassieke manier hun sport aan te bieden; samenwerken.

We toetsen jaarlijks of verenigingen nog 'vitaal' zijn volgens nader te bepalen criteria. We ondersteunen alleen (accommodaties van) verenigingen die vitaal zijn.

Ter bevordering van een krachtig en vitaal verenigingsleven zijn drie functies te onderscheiden:

1. Regisseurs sport en bewegen bij het Sportbedrijf Deventer

Verenigingsondersteuning en sportstimulering. Sportbedrijf Deventer verleent ondersteuning aan sportverenigingen, kijkt naar samenwerkingsverbanden en initiatieven om sportverenigingen te versterken, vitaliseren en professionaliseren.

2. Combinatiefuncties: de buurtsportcoach, cultuurcoach of sportparkmanager

Het doel van combinatiefuncties is om mensen ongeacht leeftijd, beperking, culturele achtergrond, een leven lang te laten sporten en bewegen en deel te laten nemen aan cultuur. We kijken hoe we vanuit sport en cultuur mét een brug naar onderwijs, gezondheid, zorg en welzijn kunnen bijdragen aan het vergroten van het welbevinden van mensen. Meedoen is het kernwoord. Deze functies kunnen worden ondersteund door een sportparkmanager.

3. De beweegmakelaars bij het Sportbedrijf Deventer

De beweegmakelaar is het resultaat van samenwerking tussen het Deventer Ziekenhuis, de Huisartsencoöperatie en Sportbedrijf Deventer, vooralsnog tot eind 2019. De provincie financiert dit project. Doel is om mensen met een zorgvraag te stimuleren op het gebied van gezondheid en gedrag. De Beweegmakelaar ondersteunt en begeleidt patiënten naar een passend beweegaanbod.

De gemeente stelt het verenigingsleven centraal en heeft geen enkele voorkeur voor een type sport. Het verenigingsleven wordt ondersteund en breder ingezet en gewaardeerd (facilitair/financieel). Sportbedrijf Deventer ondersteunt verenigingen in toenemende mate vraaggericht. Jaarlijks wordt bekeken aan nog te bepalen indicatoren welke verenigingen vitaal zijn.

Ad 2. Open Club ofwel sportplus

Een *Open Club of sportplus vereniging* doet meer dan het aanbieden van reguliere sport. Zij hebben een maatschappelijke meerwaarde. Sommige verenigingen profileren zich uitdrukkelijk met activiteiten voor niet-leden.

De gemeente stimuleert dit, maar stelt dit niet als vereiste. De verenigingsondersteuning vanuit Sportbedrijf Deventer levert hier een actieve bijdrage aan. Om mensen te stimuleren zich aan te sluiten bij een vereniging, stimuleren wij sportverenigingen om meer 'open' te worden. Dat vraagt van zowel verenigingen als partners een open houding, open cultuur, vraaggerichtheid, ondernemerszin en (gelijkwaardige) samenwerking.

Hiermee kunnen inkomsten worden gegenereerd die het verlies aan contributie-inkomsten compenseren en financiële ruimte creëert om essentiële verenigingszaken te kunnen blijven bekostigen en investeringen te kunnen blijven doen. Dit leidt tot toekomstbestendigheid van verenigingen en gelijkwaardige samenwerkingsverbanden op andere beleidsterreinen zoals bewegen, welzijn en gezondheid.

Door vraag-, buurtgericht en/of doelgroepgericht te handelen, kan de vereniging nieuwe doelgroepen aan zich binden. Denk aan buurtbewoners die nu geen lid zijn (vanwege culturele achtergronden, armoede, werkloosheid, ouderdom, beperkingen, eenzaamheid, etc.), maar wel betrokken kunnen worden bij de vereniging.

De gemeente richt zich ook op een Open Club ofwel sportplus. Verenigingen die meer doen dan het aanbieden van reguliere sport. Zij denken vraag-, buurt- en/of doelgroepgericht en spelen steeds in op behoeften. De vereniging creëren een aanbod aan niet-leden en specifieke doelgroepen, waarmee inkomsten gegenereerd kunnen worden.

Ad 3. Sportkapitaal

We streven naar goede, betaalbare en bereikbare voorzieningen. Iedereen kan in de eigen omgeving lopend of op de fiets terecht bij een (sport)voorziening. De sportparken kunnen als openbaar gebied worden geïntegreerd zodat deze overdag vrij toegankelijk zijn.

Sportkapitaal¹ is de eerder opgebouwde capaciteit om te sporten en kent twee vormen:

1. Gemeentelijk sportkapitaal:

- o alle voorzieningen, openbare ruimte (binnen of buiten) waar gesport en bewogen kan worden en
- o de aanbieders van sport en hun programma's, subsidies en aanbod.

Ze zorgen met elkaar voor de capaciteit of setting om georganiseerd te kunnen sporten.

2. Individueel sportkapitaal:

Alle mogelijkheden die een individu (burger) heeft om te sporten en te bewegen. Bijvoorbeeld:

- o fysieke capaciteiten (de lichamelijke conditie, de motorische vaardigheden, sporttechnische competenties);
- o sociale elementen (sociale netwerken, lidmaatschap van sportorganisaties); en
- o inhoudelijke of gedragsmatige elementen (kennis, reflectievermogen, ervaring, zelfvertrouwen).

Alleen in onderlinge verbinding leiden deze elementen tot de capaciteit (inclusief de wil of motivatie) van het individu om te sporten en vormen 'sportief kapitaal'. De gemeente heeft de kantines en de meeste kleedkamers in recht van opstal gegeven aan de verenigingen. De gemeente

¹ VSG visie Sport Stimuleert! 2018

bezit de grond en de vereniging bezit het gebouw en onderhoudt deze accommodatie zelf. De gemeente gaat de komende jaren de laatste kleedkamers overdragen.

Daarnaast zijn er diverse sportvelden die verhuurd worden aan de verenigingen. Hiervoor wordt vaak geen kostprijs dekkende huur gerekend. Hiermee ontstaat een ongelijke behandeling per vereniging. Vanaf vaststelling van dit beleidskader zullen alle verenigingen gelijk worden behandeld. De gemeente zal dan uiteraard rekening houden met de benodigde capaciteit aan accommodaties, de bezettingsgraad op basis van landelijke normen, de vitaliteit van een vereniging waaronder de financiën. Als het gaat om investeringen van accommodaties(sportvelden en banen) vanuit de gemeente dan wordt dit alleen gedaan als het gaat om gemeentegrond. In de uiteindelijke conceptversie van dit beleidskader zullen een viertal scenario's over hoe om te gaan met accommodaties uitgewerkt zijn, alvorens een keus wordt gemaakt.

Spoor 1 en 2, zoals hiervoor genoemd, staan los van de realisatie van scenario's. De bedoeling is dat een keuze wordt gemaakt in scenario's zodat in de definitieve beleidskader een duidelijke visie op accommodaties staat.

In de uitwerking van een viertal scenario's is nog geen rekening gehouden met:

1. grondkosten en grondopbrengsten;
2. de haalbaarheid van de investeringen in het eerste jaar;
3. de maatschappelijke effecten van gelijk trekken verenigingen in vergoeding en centraliseren.

Daarvoor is input vanuit verenigingen noodzakelijk.

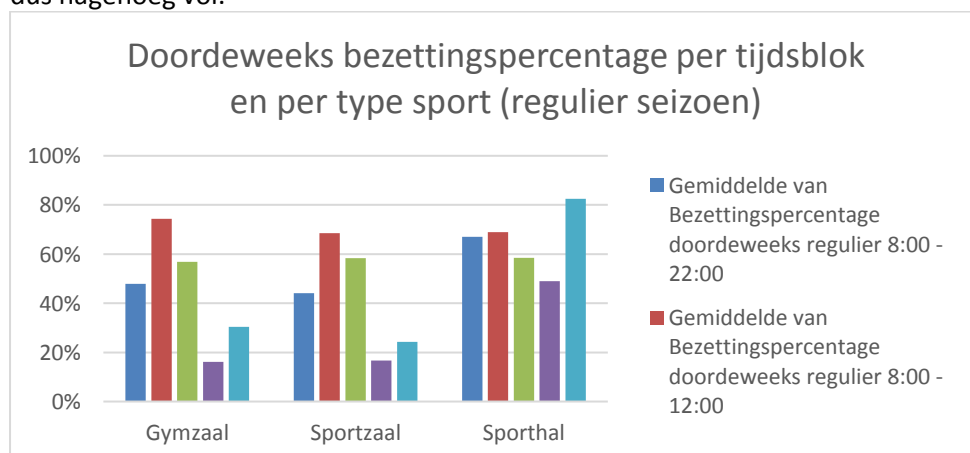
In deze conceptversie is eerst de inventarisatie van accommodaties en verenigingen opgenomen. In de definitieve versie wordt op basis van de inventarisatie, reactie op de scenario's en het toekomstbeeld een definitief kader voor de sportaccommodaties opgenomen.

Binnensport²

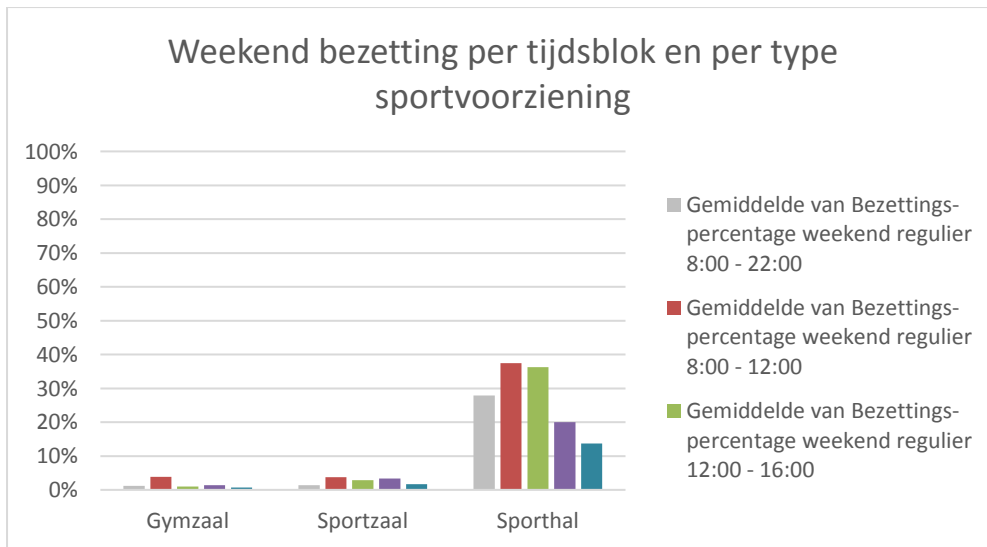
Deventer heeft 29 unieke locaties over 38-39 zalen. De Scheg, Schalkhaar en Okkenbroek hebben meerdere zalen. Accommodaties onderverdeeld in:

- 16 gymzaal locaties bevat 18 zalen
- 10 sportzaal locaties bevat 15-16 zalen
- 5 sporthallen bevat 5 zalen

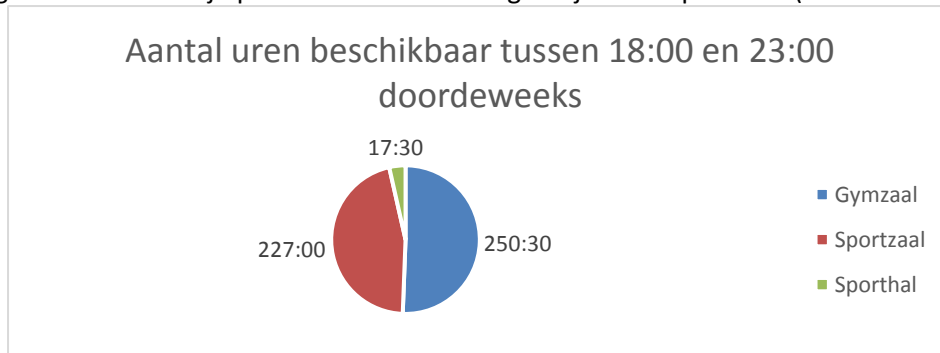
Sporthallen hebben een hoge bezetting tijdens de doordeweekse piekuren van 18 – 22u, gym- en sportzalen worden dan weinig gebruikt. Daarnaast valt op dat de sportaccommodaties in de ochtenden goed bezet zijn, circa 70%, en een zeer lage bezetting in de middagen. In de weekenden zien we een hoge variatie op de bezetting. Er zijn dagen dat een hal vol zit maar ook dat deze leeg staat. In de weekenden van 18 - 22 uur tijdens het winterseizoen is de gemiddelde bezetting 98% en dus nagenoeg vol.

² De aantallen zijn onder voorbehoud. Niet elke vereniging heeft alle informatie aangeleverd. Ook zijn niet van alle locaties het bezettingsrooster voor het hele jaar aangeleverd.

Nog 495 klokuren vrij op de doordeweekse dagen tijdens de piekuren (18:00 tot 23:00)

Dit vraagt om kwalitatieve validatie per accommodatie: welke accommodaties zijn wel/niet geschikt voor de avond-/piekuren en waarom?

Op basis van de jaarroosters is het aannemelijk dat:

- 18 gymzalen: 7 voldoen er aan de landelijke VNG norm, daarnaast 4 aan de NOC*NSF norm
- 15 sportzalen: 6 voldoen er aan de landelijke VNG norm
- 5 sporthallen: allen voldoen er aan de landelijke VNG norm

Zonder te kijken naar locaties en spreiding door de gemeente heen is de conclusie dat er een overschot is aan binnensportvoorzieningen, met een gelijke behoefte op basis van de trends.

Buitensport³

Sportparken:

- De Achterhoek
- Borgele
- Colmshcate Zuid
- De Horsterhoek
- Keizerslanden
- De Loöenk
- De Spil
- Rielerenk
- Zandweerd
- De Zunnebargh

Sporten op sportparken:

- Voetbal, 15 verenigingen
- Hockey, 1 vereniging
- Korfbal, 1 vereniging
- Handbal, 3 verenigingen
- Cricket, 1 vereniging
- Rugby, 1 vereniging
- Tennis, 8 verenigingen
- Atletiek, 1 vereniging
- Jeu de Boules, 3 verenigingen
- Wielervereniging, 1 vereniging
- Honk- en softbal, 1 vereniging

³ Nader onderzoek naar ledenontwikkeling (leeftijd en geslacht) is nodig voor inzicht in toekomstige behoefte.

Enkele feiten van de buitensportverenigingen op een rij:

- De gezamenlijke Deventer voetbalverenigingen hebben 79 senioren teams en 138 junioren teams. In gemeente Deventer spelen bijna 3000 mensen actief voetbal.
- De Deventer Hockey Vereniging is één van de oudste hockeyverenigingen van Nederland. Op dit moment heeft de hockeyvereniging ruim 1000 leden;
- Verenigingen in Deventer hebben samen in totaal 2.650 leden die actief bezig zijn met tennis en ook tennis in competitie spelen.
- In Deventer zijn een tweetal verenigingen die in competitieverband jeu de boules beoefenen.
- DSC Handbal heeft 3 senioren teams en 8 junioren teams.
- Honk- en Softbalvereniging The Eagles Deventer heeft een stabiel ledenaantal van 100 leden
- Devinco heeft een stabiel leden aantal van 320 leden
- Deventer heeft als één van de weinige gemeenten in Nederland een internationale baan voor cricket
- Deventer heeft een actieve kanovereniging, duikverenigingen en schietvereniging

Capaciteit Sportpark de Achterhoek

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD		CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT
Koninklijke UD 1875					
SV Colmschate '33					
Deventer Hockey Vereniging					
Jeu de Boulesvereniging De Vijfhoek					
Cricketclub Salland					

Capaciteit Sportpark Borgele

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD		CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT
FC RDC	Voetbal	3	1,5	1 tot 1,5 training	
TC Schapekolk	Tennis	6		2 tot 3 banen	
DTTC Deventer Tafel Tennis Club					
DBC Karro Deux		11-17		31-37	

Capaciteit Sportpark Colmschate Zuid

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD		CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT
SV Helios	Voetbal	4	2	-	-

Capaciteit Sportpark De Horsterhoek

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
SV Schalkhaar	Voetbal	5	3,5	-		0,5 training
	Handbal	1,25	1	-		-
HSV The Eagles	Honk- en softbal	2	2	-		-

Capaciteit Sportpark Keizerslanden

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
VV Ijsselstreek	Voetbal	1	1	1 en 1		training
Pickwick Players	Rugby	2	2	-		-
AV Daventria	Atletiek					
WSV De Zwaluwen	Wielervereniging					

Capaciteit Sportpark de Looënk

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
ABS Bathmen	Voetbal	2	1,5	1 en 0,5		-
Handbal Bathmen	Handbal	1	1	-		-

Capaciteit Sportpark De Spil

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
VV Lettele	Voetbal	1	1	1		-
HV Lettele	Handbal	1	1	-		-
TV Lettele	Tennis	2	-	1		-

Capaciteit Sportpark De Rielerenk

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
DVV DAVO	Voetbal	1	1	1		-
VV De Gazelle	Voetbal	1	1	-		-
DVV Go Ahead	Voetbal	2	1	-		-
SV Turkse Kracht	Voetbal	1	1	1		0,5 training
KV Devinco	Korfbal	3	3	-		-

Capaciteit Sportpark Zandweerd

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
DVV Sallandia	Voetbal	1	1	-	-	
Sportclub Deventer	Voetbal	4	2	-	-	
DVV Sallandia & Sportclub Deventer	Voetbal	4	2,5	1 en 1 training	-	

Capaciteit Sportpark De Zunnebargh

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
DVV Sallandia	Voetbal	2	1,5	1 en 1 training		

Overige locaties

Sportvereniging	Tak van sport	VELDEN BENODIGD			CONCLUSIE	
		WEDSTRIJD	TRAINING	OVERSCHOT	TEKORT	
TC Bathmen	Tennis	5-8	-	-	-	
TC Salland	Tennis	1-2	-	4-5	-	
TC Colmschate	Tennis	7-11	-	-	-	
TC Park Braband	Tennis	5-8	-	2	-	
DLTC	Tennis	6-11	-	-	-	
Drijver's TennisClub	Tennis	6-10	-	-	-	

Theoretisch geldt voor voetbal dat er sprake is van een overschot aan wedstrijdvelDEN en een klein tekort aan trainingsvelDEN. Op verenigingsniveau is er zeker sprake van grote(re) verschillen. Nader onderzoek naar ledenontwikkeling (leeftijd en geslacht) is nodig voor inzicht in toekomstige behoefte.

Theoretisch geldt voor hockey dat er geen sprake is van een overschot/tekort. Nader onderzoek naar ledenontwikkeling (leeftijd en geslacht) is nodig voor inzicht in toekomstige behoefte.

Theoretisch geldt voor honk-/softbal dat er geen sprake is van een overschot/tekort. Nader onderzoek naar ledenontwikkeling (leeftijd en geslacht) is nodig voor inzicht in toekomstige behoefte.

Theoretisch geldt voor korfbal dat er sprake is van een tekort. Nader onderzoek naar ledenontwikkeling (leeftijd en geslacht) is nodig voor inzicht in toekomstige behoefte.

Theoretisch geldt voor tennis dat er sprake is van een overschot. Nader onderzoek naar ledenontwikkeling is nodig voor inzicht in toekomstige behoefte.

Zonder te kijken naar locaties en spreiding door de gemeente heen is de conclusie dat per type buitensport er een wisselend beeld uit komt. Alleen voor voetbal en tennis is er een overschot, met een gelijke behoefte op basis van de trends.

Het VNG manifest Toegankelijkheid 'Iedereen doet mee' 2016 is een extra stimulans om complexen toegankelijk te maken voor iedereen, ook voor mensen met een handicap of die een duwtje nodig hebben.

Relevante onderwerpen waarmee rekening gehouden moet worden bij de uitvoering van het accommodatiebeleid zijn de consequenties van vennootschapsbelasting, de (aan te scherpen) Wet Markt en Overheid (integrale kostprijs en aanwijzen) en het Sportbesluit met betrekking tot het Btw-tarief (SPUK⁴ en Bosa).

Vanaf vaststelling van dit beleidskader zullen alle verenigingen gelijk worden behandeld. De gemeente zal dan uiteraard rekening houden met de benodigde capaciteit aan accommodaties, de bezettingsgraad op basis van landelijke normen, de vitaliteit van een vereniging waaronder de financiën.

Er is een overschot aan binnensportvoorzieningen en een wisselend beeld bij buitensportvoorzieningen. Er is een overschot aan voetbalvelden en tennisbanen. Hierbij is niet gekeken naar locaties en spreiding door de gemeente heen, met een gelijke behoefte op basis van de trends.

⁴ Diensten van sportorganisaties zijn vaak vrijgesteld van btw. Per 2019 is deze vrijstelling uitgebreid. Zo zijn de verhuur van sportaccommodaties en het laten sporten van niet-leden voortaan ook vrijgesteld. Voorwaarde is dat er geen winstoogmerk is. Met de verruiming van de btw-sportvrijstelling vallen meer diensten onder de vrijstelling, maar vervalt ook het recht op vooraf trek van btw. Daarom is er voor gemeenten en sportinstellingen een financiële compensatie beschikbaar. Voor gemeenten betreft dit de regeling Specifieke uitkering stimulering sport (SPUK). Voor sportinstellingen gaat het om de subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA).

Hoofdstuk 3 Resultaat

Dit hoofdstuk beschrijft hoe het nieuwe beleid monitoren.

Het resultaat over 10 jaar van dit kader is meer sportdeelname, het aantal mensen dat lid is van verenigingen en sportparticipatie. Dat resultaat is behaald als:

- 50% van de Deventenaren ouder dan 18 jaar lid is van een sportvereniging in 2030. Een lichte groei ten opzichte van 41% in 2018.
- Het aantal kinderen dat lid is van een sportvereniging is gestegen naar 85%.
- De sportparticipatie is verhoogd van 57% naar 75%.

Tussentijds monitoren op deze subdoelstellingen⁵

Om het beoogde resultaat te halen over 10 jaar, gaan we jaarlijks ook monitoren op de volgende subdoelstellingen:

1. Vanaf 2020 monitoren we jaarlijks verenigingen op ledenaantal, in hoeverre ze financieel gezond zijn, hun doelen bereiken, de realisatie of bijdrage aan maatschappelijke doelen en samenwerkingen met partners.
2. Van alle sportverenigingen vervult ..% een maatschappelijke rol.
3. Alle initiatieven vanuit sportverenigingen om een open club te zijn worden voor 100 % op elkaar afgestemd.
4. Conform het landelijk manifest 'Iedereen doet mee', zijn alle sportaccommodaties voor iedereen toegankelijk.
5. De middelen vanuit het minimabeleid, via Stichting Leergeld en Rechtop, zijn dekkend voor de contributie van onder andere aangepast sporten (vanwege bijzondere aanpassingen).
6. Van alle ouderen (ouder dan 65 jaar) neemt ..% deel aan het verenigingsleven als vrijwilliger.
7. Van alle ouderen (ouder dan 65 jaar) beweegt ..% via een sportvereniging.
8. Van alle jongeren is 100% zwemvaardig, waarvan de ouders met een inkomen hebben tot 120% van de bijstandsnorm financiële ondersteuning vanuit de gemeente ontvangen.

Elke vier jaar wordt geëvalueerd of de doelen op koers liggen en of deze nog voldoen.

⁵ Om te bepalen of de subdoelstellingen reëel zijn moet eerst een nulmeting worden uitgevoerd voor 1 maart 2020. Vervolgens kan hier jaarlijks op worden gemonitord.

Hoofdstuk 4 Rollen

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet wie bij het realiseren van de pijlers zeker betrokken moeten worden. Wat is daarbij hun rol?

Rol gemeente

De gemeente zorgt voor een passend sport- en beweegaanbod en kwalitatief goede accommodaties. Ook in relatie tot de nieuwe omgevingswet. De gemeente informeert bewoners over dit aanbod en simuleert er gebruik van te maken. Voorlichting en educatie over het belang en plezier van bewegen dragen bij aan een sportief actieve leefstijl.

De gemeente neemt hierin de regie en formuleert heldere en transparante opdrachten aan betrokken partijen zoals Sportbedrijf Deventer of aanverwante beleidsterreinen zoals de GGD of welzijn. De gemeente kan sportverenigingen aanwijzen als gelijke samenwerkingspartner. De gemeente ondersteunt sportverenigingen door het bieden van oplossingen.

Rol Sportbedrijf Deventer

Het sportbedrijf Deventer NV is een uitvoeringsorganisatie van de gemeente. De gemeente is 100% aandeelhouder.

Het Sportbedrijf beheert en exploiteert accommodaties en is verenigingsondersteuner en sportstimulator. Met de herijking van het beleid worden die rollen belangrijker. De rol van het sportbedrijf voor de komende 10 jaar is driedig:

1. het beheren en exploiteren van enkele basisaccommodaties(vastgoed), zoals De Scheg, het Borgelerbad en gymzalen, zonder concurrent te zijn van sportverenigingen als het gaat om nieuwe activiteiten;
2. het stimuleren van bewegen en doorgeleiden naar sportverenigingen, onder meer door de combinatiefunctionaris;
3. ondersteuning van sportverenigingen in het kader van sport als middel en als doel. De kracht per vereniging vergroten, zoals het ondersteunen bij visievorming of afstemming van open clubs op bijvoorbeeld ontwikkelingen bij speeltuinverenigingen of buurthuizen.

De eerste rol is verder meegenomen in de derde pijler Sportkapitaal.

De tweede rol maakt onderdeel uit de eerste pijler (verenigingsleven) en de tweede pijler (open club). Het Sportbedrijf biedt concrete hulp en ondersteuning: vraag en aanbod bij elkaar brengen; efficiënt gebruik binnensportaccommodaties; multifunctioneel gebruik afstemmen op elkaar; gezamenlijk inkopen afvalverwerking en energie, ondersteunen bij btw teruggaaf, asbest verwijderen, duurzaamheid bevorderen en netwerken opbouwen. Maar ook het bevorderen van samenwerking tussen partijen om gezamenlijk verenigingszaken op te pakken of uit te voeren, zoals Europese subsidieaanvragen.

De derde rol maakt onderdeel uit van de derde pijler. Verenigingen vragen het Sportbedrijf maatwerk in ondersteuning. Zowel in sportstimulering (afdeling Sportief Deventer) als verenigingsondersteuning gaat het Sportbedrijf meer vraag gestuurd werken. Hoe dit vorm krijgt, wordt komend jaar uitgewerkt. Een gedachte is dat sportverenigingen met het Sportbedrijf bepalen waar de ondersteuning voor die vereniging uit bestaat. De concrete uitvoering van de rollen en daarmee de invulling van de exploitatie van het Sportbedrijf worden komend jaar nader bepaald in het 'Uitvoeringsprogramma Samen sporten maakt sterk'.

Rol sportverenigingen

Verenigingen zijn op de toekomst voorbereid door een helder eigen beleid/visie en plan van aanpak voor de komende jaren. Verenigingen dienen financieel en bestuurlijk gezond te zijn. Ze hebben hun focus op duurzaamheid, zowel in continuïteit van de vereniging als milieuaspecten. En werken samen als gelijkwaardige partner. Ook met andere sportverenigingen zoals multisport(=carroussel van sporten) of verlengde sport(=sport in verlengde van corebusiness). Contributie is voor veel verenigingen de belangrijkste bron van inkomsten, naast de kantine. Andere inkomensbronnen van sportverenigingen zijn gemeentelijke/provinciale subsidies, sponsoring door bedrijven en eventuele fondsen of subsidies voor projecten.

Verenigingen worden toekomstbestendig door zich zakelijker op te stellen en positie in te nemen in de maatschappij. Een open club zijn of projectmatig sporten wordt bijna een 'must' om te overleven. De gemeente ondersteunt verenigingen hierin maar niet oneindig, ook niet qua financiële middelen. Denk aan maximaal 4 jaar.

Rollen Partners

Vrijwilligers Centrale Deventer

De VrijwilligersCentrale Deventer (hierna te noemen VCD) is de partner voor sportverenigingen voor bestuursondersteuning en vrijwilligersmanagement. Bijvoorbeeld voor het omdraaien van consumerend gedrag van leden naar investerend gedrag. De VCD helpt verenigingen bij het in beeld brengen van de hoeveelheid vrijwilligers die nodig zijn. De VCD kan duurzaamheid van verenigingen vergroten door kennis te delen en borgen binnen de vereniging. De VCD bevordert dat leden een vrijwilligersrol weer vanzelfsprekend vinden. De VCD biedt ondersteuning per vereniging maar ook collectief.

MKB/bedrijven

Vanuit het MKB/bedrijven zien sport vooral gezonde medewerkers te krijgen en te houden. Sport helpt om medewerkers te motiveren en binden. Sport als secundaire arbeidsvoorwaarde, niet alleen bedrijfssporten, maar ook uitjes waarbij sportverenigingen een rol krijgen. Het MKB ziet kansen om sport en bedrijven aan elkaar te verbinden. Het 'oude' sponsoren via reclameborden neemt af maar bedrijven staan nog wel open voor sponsoren van sport in andere vormen. Bijvoorbeeld een fonds voor Topsport, waarbij Deventer Talenten als waarde voor bedrijven wordt ingezet. Sportverenigingen kunnen sport als maatwerk aanbieden. Bijvoorbeeld atletiek aan een bedrijf aanbieden tijdens de lunch.

Onderwijs

Vanuit het onderwijs worden 'gezonde scholen' gepromoot. Dus ook bewegen. Sporten door jongeren staat hoog in het vaandel. Het ontbreekt echter nog te vaak aan financiële ruimte bij ouders en motivatie bij de jongeren zelf. Op school lukt het vaak nog wel om jongeren te motiveren maar naar een sportvereniging krijgen blijkt vaak lastig. Het onderwijs ziet kansen om de sportparticipatie omhoog te krijgen door daar structureel in te investeren.

Gezondheidssector

De gezondheidssector (van welzijn tot medische zorg) vindt dat aangepast sporten prioriteit verdient. Zij zijn bereid om hun expertise beschikbaar te stellen aan sportverenigingen. Zij zien in sporten bij sportverenigingen ook meerwaarde als daginvulling. De gezondheidssector wil meedenken hoe het aanbod van verenigingen kan aansluiten op de vraag vanuit de gezondheidssector. De aansluiting met de Gezondheidsnota Deventer 2019-2022 is hier van belang.

Deventer Sportploeg

De Deventer Sportploeg wil deel nemen aan landelijke wedstrijden. Aangepast sporten (A-sporten) via Iedereen Actief blijvend onder de aandacht brengen en expertise regionaal delen. De sportploeg is blij dat het landelijk manifest omarmd is. Vooral ook omdat iedereen het verdient erbij te horen.

Groenbedrijf Deventer

Het Groenbedrijf onderhoudt het groen op een groot aantal buitensportaccommodaties, verzorgt groot- en dagelijks onderhoud. Samen met verenigingen zorgt het groenbedrijf dat de sportvelden in een goede conditie zijn, zodat er van allerlei buitensporten voor iedereen mogelijk is.

Deventer Werktalent

Vanuit Deventer Werktalent (KonnecteD) worden verbindingen met sportverenigingen en sportactiviteiten ingezet als re-integratie instrument om mensen naar (betaald) werk te begeleiden. Uitkeringsgerechtigden zouden daarnaast vrijwilligerswerk kunnen doen. In beide gevallen is er een winst te behalen voor zowel mens als vereniging. Deze inzet moet echter wel beloond worden. De verenigingen doen immers het werk om mensen weer actief te krijgen.

Cultuursector

Vanuit cultuur worden activiteiten in de vrije tijd ondersteunt. Dans en daarmee beweging is hier onderdeel van. Deventer kent tal van verenigingen, docenten en evenementen op dit grensvlak tussen cultuur en sport.

Hoofdstuk 5 Financiën

Huidige financiën sport

Hieronder de huidige begroting voor 2020 op basis van de 3 Deventer pijlers.

pijlers	verenigingsleven	Open club	sportkapitaal
Sportbedrijf Deventer (gemeentelijk aandeel)	€ 186.000 ⁶	€ 603.000 ⁷	€4.000.000
Zwembaden Sporthal en instructiebad Lettele			€ 165.000
Sporthal Schalkhaar			€ 62.500
Onderhoud (gemeentelijke) voetbal- en rugbyvelden			€ 880.000
Onderhoud (gemeentelijke) gebouwen buitensport			€ 29.000
1/3 regeling			€ 62.000
Ontvangen rente op geldleningen Sportbedrijf Deventer			-€ 562.000
totaal	€ 186.000	€ 603.000	€4.627.500

Nadere uitsplitsing begroting Sportbedrijf Deventer

	Begroting 2019	BTW
exploitatie subsidie	3.660.168	
Inbreiding gymnastiekzalen EHL	61.934	
Kernactiviteiten Borgelerbad binnen	38.631	
Rente/aflossing en groot onderhoud De Kroon	247.621	
Sporthal Bathmen	34.259	
Verenigingsondersteuning	73.827	
Sportservice	112.111	
Schoolzwemmen	25.000	
Koningsspelen	17.500	3.675
Sportverkiezing	12.500	2.625
Jaarwisselingstoernooi	1.250	263
Sportbuurtcoaches	56.500	11.865
Aangepast sporten	12.500	2.625
Combinatiefunctionarissen	245.409	51.536
Totaal	5.238.487	72.588

⁶ Verenigingsondersteuning en sportservice

⁷ Inzet van combinatiefunctionaris/buursportcoach naar toename leden sportverenigingen

Financiële consequenties beleidskeuzes

In hoofdstuk 2 wordt genoemd dat vanaf vaststelling van het beleid alle verenigingen gelijk worden behandeld, zowel in facilitaire zin als financieel. De afgelopen jaren zijn een aantal type sport financieel ondersteund als het gaat om accommodaties zoals voetbal en korfbal. Investerings voor een hybride rugbyveld staan ook reeds op de gemeentelijke begroting. De gemeente investeert op dit moment al op verlichting voor alle type sporten . Het kan dus gaan om sporten zoals velden voor de hockey, cricket, honk/softbal, jeu de boules en tennis die een beroep kunnen gaan doen op de gemeente. We zien dat deze sporten op dit moment gebruik maken van de gemeentelijke 1/3 regeling (de gemeente neemt maximaal 1/3 van de investeringen voor zijn rekening tot een totaal bedrag van €60.000. Als er meerdere aanvragen zijn dan wordt dit evenredig verdeeld). In 2019 draagt de gemeente dus ook bij aan deze investeringen.

Door een duidelijk afwegingskader te maken en te prioriteren welke accommodatie investering de gemeente elk jaar op in gaat zetten, kan spreiding van de gemeentelijke gelden worden gerealiseerd.

Overige financiële aandachtspunten

Daarnaast worden op dit moment gesprekken gevoerd over de herontwikkeling Marke Zuid (sporthal Keizerslanden), de sporthal in Schalkhaar (eigendom Stichting) en de sportaccommodaties in Bathmen (gemeentelijk eigendom). De vervanging van sporthal Keizerslanden maakt onderdeel uit van de geïntegreerde ontwikkeling Marke Zuid (EHL) / sporthal Keizerslanden. Voor de locaties in Schalkhaar en Bathmen zijn de komende jaren flinke investeringen voor het groot onderhoud nodig. De gebruikers van deze accommodaties hebben aangegeven een voorkeur te hebben voor nieuwbouw (mogelijk op een andere locatie) en onderzoeken op dit moment de mogelijkheden daarvoor. Gemeentelijke investeringen zijn nu niet begroot en zullen per situatie aan het sportbeleid getoetst worden en aan het college en raad worden voorgelegd.

Bijlage

Definities

Vitale verenigingen (scan/monitoring): Vitale verenigingen hebben een gezonde financiële situatie, weten voldoende leden als vrijwilliger in te zetten, hebben een goede ledenopbouw, vervullen een maatschappelijke functie binnen de maatschappij en hebben een duidelijke visie en missie.

Open club/sportplus: zijn vitale verenigingen die hun meerwaarde in de maatschappij hebben doordat zij ook participeren in/bijdragen aan de maatschappij, meer dan het hoofddoel van pijler 1 het verenigingsleven.